

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

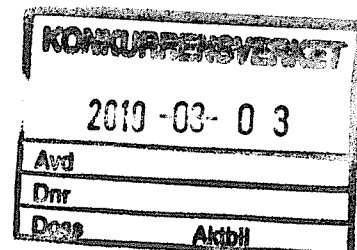
DOM
2010-03-02
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
22084-10
Enhet 12

SÖKANDE

Ahlsell AB, 556012-9206

Ombud: Erika Togö
Tenders Sverige AB, 556673-6616
Nygatan 34
582 19 LINKÖPING

MOTPART

Husbyggnadsvaror HBV Förening, 702000-9226
Box 42059
126 13 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten förordnar att Husbyggnadsvaror HBV Förenings upphandling av Järnhandelsvaror, dnr 10-122, ska göras om.

Förvaltningsrätten upphäver sitt interimistiska beslut den 5 februari 2010.

Dok.Id 2681

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

ägares mest fördelaktiga anbud med avseende på följande kriterier att antas. Pris 65 %, Sortimentsbredd 25 % samt Organisation för uppdraget 10 % utvärderas på de produkter som finns angivna. Lägsta anbud erhåller fem poäng, övriga i direkt proportion därtill. Anbuden görs jämförbara genom att utelämnat produktpris sätts lika med högsta pris från övriga anbudsgivare.

I det tilldelningsbeslut som skickades till Ahlsell per e-post den 27 januari 2010 framgår att de ovan angivna produktgrupperna har utvärderats och tilldelats var för sig och att Ahlsell har tilldelats grupperna förbrukningsmaterial och verktyg samt skyddsmaterial. I förfrågningsunderlaget framgick med andra ord inte att anbudsgivare kunde välja att lämna anbud på enstaka produktgrupper, att produktgrupperna skulle utvärderas var för sig samt att avtal skulle tecknas separat för varje produktgrupp. Förfrågningsunderlaget ger HBV möjlighet att teckna avtal med flera leverantörer, men anger inte att detta kan ske genom att avtal sluts för varje produktgrupp. När en upphandlande enhet vill förbehålla sig rätten att dela upp avtal på detta sätt brukar det tydligt markeras i förfrågningsunderlaget. Det brukar med andra ord tydligt framgå av utvärderingsmodellen att bedömningen av utvärderingskriterierna ska ske separat för varje produktgrupp. Endast det faktum att Upphandlingens beräknade omsättning redovisas med en procentsats för varje ingående produktgrupp kan inte tolkas som att HBV har upplyst om att avtal skulle komma att tecknas för varje produktgrupp för sig, alltså att anbud skulle kunna komma att antas endast delvis. Den enda tolkning som kan göras av förfrågningsunderlaget är därmed att anbud måste antas av HBV i dess helhet. Formuleringen i förfrågningsunderlaget att Upphandlingen ska leda fram till "ett eller flera ramavtal" visar på att HBV avsett att upphandlingen skulle tilldelas som en helhet. Formuleringen syftar på att ramavtal enligt den nya lagstiftningen kan tecknas med en eller flera leverantörer. Formuleringen "ett eller flera" visar också på att HBV avsett att inte anta anbud delvis, då HBV i sådana fall aldrig kunnat

dock klart och tydligt framgå i förfrågningsunderlaget att upphandlaren avser, eller förbehåller sig möjligheten, att göra en sådan uppdelning. Det är då viktigt att anbudsgivarna får upplysning om detta redan i förfrågningsunderlaget, då möjligheten att få hela omsättningen, eller endast enskilda produktgrupper, markant påverkar anbudsgivarnas bedömning av affären och därmed prissättningen. Om Ahlsell vetat att det fanns en risk att Ahlsell endast skulle tilldelas 15 % av omsättningen om sju miljoner (grupperna "Förbrukningsmaterial och verktyg" samt "Skyddsmaterial") hade Ahlsell varit tvungna att göra en annan bedömning av anbudspriserna, baserad på den stora skillnaden i omsättning av avtalet. HBV:s delning av anbuden och tecknande av flera avtal utan stöd för det i förfrågningsunderlaget strider mot kraven på transparens och förutsebarhet som uppställs i LOU.

I det fall förvaltningsrätten skulle komma fram till att HBV i förfrågningsunderlaget hade förbehållit sig möjligheten att utvärdera produktgrupperna för sig och dela upp avtalet mellan produktgrupperna, yrkar Ahlsell i andra hand att rätten ska fastställa att Ahlsells anbud har felbedömts i produktgruppen "Förnödenheter". Detta eftersom Ahlsell har offererat samtliga efterfrågade produkter. På sex positioner har Ahlsell offererat likvärdiga produkter som har samma, eller bättre, funktion och användningsområde som de efterfrågade produkterna, endast fabrikat skiljer produkterna åt. Vad Ahlsell kan läsa av tilldelningsbeslutet, har HBV vid utvärderingen av sortimentsbredd utan bedömning av likvärdigheten strukit dessa sex produkter i Ahlsells prislista och ansett att endast 80 % av artiklarna i produktgruppen "Förnödenheter" har offererats, vilket lett till att Ahlsell har fått tre poäng (viktad poäng 0,75). Vid samtal med HBV:s inköpschef har Ahlsell upplysts om att de av Ahlsell offererade produkterna inte har ansetts likvärdiga eftersom de inte är av det efterfrågade fabrikatet. Detta strider både mot LOU och det nu aktuella förfrågningsunderlaget. Om HBV under anbudsutvärderingen ansåg att produkterna ej var likvärdiga

är det som i enlighet med utvärderingsmodell och angiven tilldelningsmodell ska anses vara det ekonomiskt mest fördelaktiga. Förfrågningsunderlaget ger inte HBV möjlighet att utvärdera produktgrupperna separat, och inte heller att dela upp avtalet mellan olika leverantörer för varje produktgrupp. Den skada som kan åsamkas HBV på grund av en prövning i förvaltningsrätten är inte större än den skada som drabbat Ahlsell.

HBV bestrider bifall till ansökan och yrkar att det interimistiska beslutet upphävs. Till stöd för sin talan anför de bl.a. följande. Upphandlingen är en återkommande upphandling med syfte att teckna ramavtal med leverantörer inom olika produktgrupper inom området järnhandelsvaror. Förutom indelning i olika produktgrupper, har leverantörer med en verksamhet som är geografiskt begränsad, möjlighet att lämna anbud. Denna utformning av anbudsfrågan ger möjlighet för lokalt verksamma leverantörer att lämna anbud, en möjlighet som uppskattas av de avropande medlemsföretagen i inköpsföreningen HBV. Denna aspekt att dela upp samordnade upphandlingar i mindre delar har också lyfts fram i flera utredningar gällande för- och nackdelar med inköpssamordning, till exempel Statskontorets rapport ”Effektivare statlig inköpssamordning” 2009:12. Upphandlingens indelning i olika produktgrupper har sin bakgrund i leverantörernas olika fokusering på att kunna tillhandahålla olika produktsortiment. Denna indelning ger möjlighet att avropa varor hos den bästa leverantören inom respektive produktgrupp. HBV framför att det inte står angivet i anbudsfrågan att samtliga produktgrupper ska ses som en helhet. De i förfrågningsunderlaget prissatta produkterna har värderats enligt de förutsättningar som angivits. HBV, som sedan en månad tillbaka tecknat avtal med Ahlsell på delvis samma sortiment, har uppmärksammat att priset på några produkter under den perioden sänkts med upp till 50 %.

Angående Ahlsells påstående om att anbudsgivare Bygg- och Industriegross i Sverige AB har erhållit för hög poäng i kriterium organisation vill HBV

Utredningen i målet

Av anbudsförfrågan framgår bl.a. följande. Upphandlingen ska leda fram till ett eller flera ramavtal som är giltiga för HBV:s medlemmar och dess ägare under perioden 2010-03-01 – 2011-02-28.

Om ramavtal tecknas med flera leverantörer kommer dessa att rangordnas, vilket innebär att avrop i första hand ska ske från leverantör nummer ett. Undantag kan göras om särskilda skäl finns, till exempel att varan inte kan levereras, anpassning till befintliga varor/miljö, speciella funktions- och prestandakrav eller miljömål/miljöbeslut. Förnyad konkurrensutsättning kan användas vid leveranser som avviker från de löpande avropen och avser ett helt område, fastighet eller byggnad. Skriftlig anbudsinfordran görs till ramavtalsleverantörer som kan leverera varan. Samtidig anbudsöppning sker efter svarstiden slut. Tilldelning sker till leverantör med lägsta kostnad.

De produkter som ska upphandlas är följande. Järnhandelsvaror för bostadsförvaltning där beslag och lås utgör 10 %, badrumsutrustning 50 %, förbrukningsmaterial och verktyg 10 %, förnödenheter 25 % och skyddsmaterial 5 %. Upphandlingens inköpsvolym beräknas till sju miljoner. Vid anbudsutvärdering kommer de för HBV:s medlemmar och dess ägare mest fördelaktiga anbuderna med avseende på angivna kriterier (pris 65 %, Sortimentsbredd 25 %, Organisation för uppdraget 10 %) att antas. Pris utvärderas på de produkter som finns angivna. Lägsta anbud erhåller fem poäng, övriga i direkt proportion därtill. Anbuderna görs jämförbara genom att utelämnat produktpris sätts lika med högsta pris från övriga anbudsgivare.

Vad slutligen gäller frågan om val av åtgärd enligt 16 kap. 2 § LOU har Ahlsell yrkat att Upphandlingen rättas på visst sätt. Förvaltningsrätten är emellertid fri att välja åtgärd oberoende av hur part utformar sina yrkanden i målet om överprövning (jfr RÅ 2005 ref. 47). De i Upphandlingen konstaterade felaktigheterna hänför sig till förfrågningsunderlaget. Felaktigheter hänförliga till upphandlingens konkurrensuppsökande skede medför normalt att upphandlingen måste göras om. Det kan inte uteslutas att anbudsgivare i Upphandlingen hade utformat sina anbud annorlunda om förfrågningsunderlaget hade tydliggjort att avtalen skulle komma att delas in i produktgrupper. Det är förvaltningsrättens bedömning att rättelse av Upphandlingen inte är möjlig. Upphandlingen skall därför göras om.

Vid denna utgång saknas skäl för förvaltningsrätten att pröva övriga av Ahlsell anförda grunder.

Eftersom förvaltningsrätten avgör målet slutligt saknas skäl att pröva HBV:s yrkande om upphävande av det interimistiska beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a).

Annika Sandström

chefsrådman

Föredragande har varit Helena Maslov.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.